

**Psy zamarzają
na łańcuchach**

**Prezydent skazał na śmierć
tysiące psów**

tygodnikprzeгляд.pl
P
Przeгляд

Nr 5 (1360)
26.01-1.02.2026
Cena 10,90 zł
(w tym 8% VAT)

CYNIZM TRUMPA

Prof. Kołodko

SŁABE PAŃSTWA

Prof. Kimla

ISSN: 1509-3115 Indeks: 353299

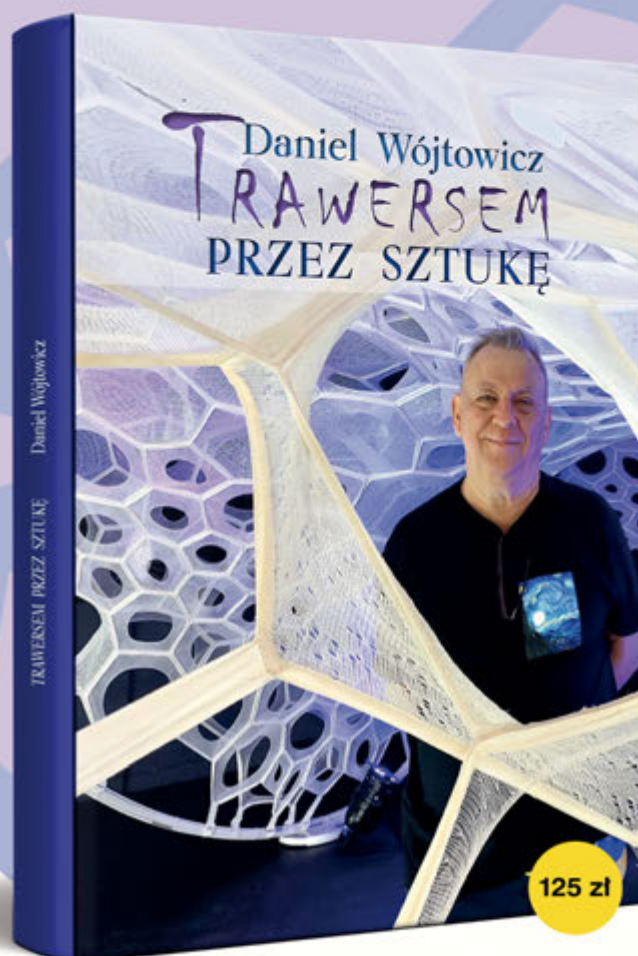
9 771509 311607

Trawerssem przez sztukę

Jak szukać sensu i znaczeń w nowym malarstwie
i zostać jego fanem

Pięknie ilustrowany album
Daniela Wójtowicza,
dziennikarza
i popularyzatora sztuki

Dla tych, którzy na co dzień
są od galerii daleko,
których pasjonuje
nowy obraz świata

200 stron relacji z ważnych wystaw malarstwa współczesnego
w Polsce i w Europie

- Vincenta van Gogha, Marka Rothki, Davida Hockneya w Paryżu • Francisa Bacona, Mike'a Kelleya, Vincenta van Gogha w Londynie • Wassilego Kandinskiego w Poczdamie
- Aleksieja Jawleńskiego w Kopenhadze • Wilhelma Sasnala, Jerzego Dudy-Gracza, Mojżesza Kislinga w Warszawie • Tamary Łempickiej, Jerzego Nowosielskiego w Krakowie • Zdzisława Beksińskiego w Gdańsku • Andy'ego Warhola w Rzeszowie.

Edycja limitowana, sprzedaż wyłącznie w sklepie **Tygodnika PRZEGLĄD**

Zamów na sklep.tygodnikprzeklad.pl lub wpłać na konto: 72 1090 2851 0000 0001 2023 9821
Fundacja Oratio Recta, 03-410 Warszawa, ul. Inżynierska 3 lok. 7. **Wysyłka GRATIS**

Jerzy Domański MÓJ PRZEGLĄD

Co by tu jeszcze popsuć?

Wielka polityka i globalne problemy świata czy tysiące zamrożonych psów w Polsce? Psów na łańcuchach. Ofiar weta prezydenta Nawrockiego. Mija miesiąc tęgich mrozów. W nocy temperatura spada do minus 15 st. C, a często i niżej. Ludziom jest zimno, a co dopiero mówić o psach przywiązanych krótkimi łańcuchami do nędznych bud. Obraz tego okrucieństwa wyrządzanego zwierzętom to niewyobrażalna groza. Wolontariusze, którzy próbują pomagać psom, słyszą w czasie interwencji, żeby sp... bo Nawrocki pozwolił na łańcuchy. Taki jest efekt cynicznych zagrywek otoczenia prezydenta. Za to, co zrobili, kara musi być równie dotkliwa jak to, co zrobili psom.

Zwykle nie piszę o redakcyjnej kuchni i dyskusjach o tym, jak dochodzimy do wyboru tematu, który jest później na okładce. Tym razem w zespole był wyraźny podział. Prawie wszystkie panie uważały, że trzeba sobie dać spokój z polityką, gdy giną psy, a zima może jeszcze zwiększyć tragiczne zniwo. Część męska nie negowała celowości bicia na alarm, ale uważała, że wystarczy, jeśli damy tekst na ten temat w środku tygodnika. Efekt tych dyskusji widzicie.

A teraz o Trumpie. Tak to już jest na tym ziemskim padole, że zawsze ktoś puka spod dna. Historia naszego gatunku pełna jest rozmaitych dziwołagów, które dorwały się

do władzy i rujnowały wszystko, co tylko mogły. Od roku rola ta – przyznać trzeba, że dość niespodziewanie – jest już obsadzona. Przez prezydenta USA. Donald Trump do zasad, na których opiera się ład po II wojnie światowej, wprowadził nowe reguły. A właściwie kompletny brak reguł. To tak, jakby drużynę piłkarską zawieźć na basen i kazać skakać z trampoliny. Sensu nie ma w tym żadnego. Ale jest show.

Czy to, co robi Trump, zaskakuje? Jego życiorys jest znany. To zawodowy oszust i kombinator. Swoją majątek zbudował na przekrętach i bankructwach wielu kontrahentów, którym nie zapłacił za pracę. Na tej długiej liście jest też wielu Polaków wykiwanych przy budowie Trump Tower. Nie zapłacił i – dzięki prawnikom – wyszedł z opresji. Może prezydent Nawrocki upomni się o pieniądze swoich rodaków? To wtedy Trump nabrał przekonania, że cwaniactwo i bezczelność mogą być trampoliną do jeszcze większych pieniędzy. I że jak ktoś jest słabszy, to można go traktować z butą. A gdy ta rachuba zawodzi, zawsze można się wycofać. Właśnie to teraz robi jako prezydent USA. Tego się nauczył jako szemrany deweloper i to przeniósł do polityki. Na szczęście ta wąska specjalność, tego w gruncie rzeczy analfabety, przestaje mu dawać profity. Koniec z polityką obłaskawiania i nieustannych ustępstw. Niestety, nie wiemy, jak to się skończy.

BAKOWSKI

W NUMERZE

KRAJ

- 8 **Psy zamarzają na łańcuchach**
Prezydent skazał na niedolę tysiące psów
- 12 **Wojna, którą odpalił Duda**
Dyplomacja bez nominacji
- 15 **Mocny w gębie**
Partyjny sędzia Dariusz Łubowski
- 18 **Moja Kitteloma**
Poplątane losy Ślązaków
- 38 **Jacek Pańkiewicz Honorowym Obywatelom Miasta Elk**

OPINIE

- 22 **Grzegorz W. Kołodko**
Zamach na światowy porządek
- 26 **Piotr Kimla**
Grzechy słabych w polityce

ZAGRANICA

- 30 **Dworskie szachy**
Zawiłości polityki zagranicznej USA
- 33 **Zacieranie austriackiego profilu**
Wielokulturowość zagrożona?
- 36 **Turcja trzy lata po trzęsieniu ziemi**
Korespondencja z nad Bosforu

HISTORIA

- 40 **Okrągły Stół – spojrzenie po latach**
Transformacja zaczęła się wcześniej
- 44 **Marek Zieliński – ważny rosyjski agent czy ofiara kontrwywiadu UOP?**

SPORT

- 46 **Szalony finał Senegalu**
Czy Afrykanie zostaną mistrzami świata?

KULTURA

- 48 **Moje pokolenie wybiera skrajności**
– rozmowa z Kamilem Białaszkim
- 51 **Culturalia**
- 66 **Po jasnej stronie cienia**
Debiut artystki Margar

ZDROWIE

- 52 **Gdy pamięć się gubi**
Podstępna choroba Alzheimera

OBSERWACJE

- 56 **Wieżowiec w Alpach**
Turystyka czy ekologia
- 58 **Safari z maskonurami**
Grenlandzka fauna i flora

FELIETONY I KOMENTARZE

- 3 **Jerzy Domański**
Co by tu jeszcze popsuć?
- 39 **Roman Kurkiewicz**
Od groteski przez makabreskę do tragedii
- 55 **Tomasz Jastrun**
Był Czarnobyl
- 61 **Wojciech Kuczok**
Wujek Supersam

18

KRAJ

MOJA KITTELOMA
Poplątane losy Ślązaków

36

ZAGRANICA

TURCJA TRZY LATA PO TRZĘSIENIU ZIEMI
Korespondencja z nad Bosforu

58

OBSERWACJE

SAFARI Z MASKONURAMI
Grenlandzka fauna i flora

Projekt okładki: Iza Mierzejewska

FOT. GIAN EHRENZELLER/KEystone /AP/EAST NEWS, SHUTTERSTOCK

✉ Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy — nie jesteś nieomylna

Od tego 2026 roku zdecydowałem się nie wspierać WOŚP z przyczyn osobistych. Liczę, że mój list trafi do właściwych osób z tej fundacji. Pod koniec 2025 r. WOŚP opublikowała na swoim Facebooku wpis, w którym odnoszono się w pejoratywny sposób do krytyki, która ich spotkała, traktując ją tak, jakby ktoś co najmniej znieważał matkę admina ich facebookowego profilu. Wobec tego ja, w kulturalny sposób zwróciłem im uwagę, że ponieważ są osobami publicznymi, muszą się liczyć z krytyką. Żadnych wyzwisk, ciętego języka itp. Grzeczne i kulturalne zwrócenie im uwagi. Co zrobiła WOŚP? Zablokowała mnie. Dla mnie jest to dowód na to, że są tak przyzwyczajeni do tej okołoreligijnej otoczki, która roztacza się wokół nich, że nie umieją przyjąć „na klatę” nawet kulturalnego zwrócenia im na coś uwagi. Droga WOŚP, nie tędy droga.

Tomasz Wasiołka

f Ambasador USA i Elon Musk chwalą weto Nawrockiego

Sprawa jest trudna, a ustawa wprowadzająca Akt o usługach cyfrowych mocno dyskusyjna. Za chwilę okaże się, że internetowi dyskutanci krytykujący sytuację na Ukrainie mogą być ścigani, bo ich

punkt widzenia nie jest po myśli polskich polityków głównego nurtu. Ustawa jest potrzebna, nie neguję tego, ale zawetowana wersja powinna być zmieniona.

Damian Paweł Strączyk

f Od Paczkowskiego do Nawrockiego

Taka ocena poglądów i dorobku profesora jest moim zdaniem (choć nie jestem historykiem) nieuprawniona, a nawet nieuczciwa. Paczkowski był wybitnym, samodzielnie myślącym historykiem, który nie wpisywał się w żadne trendy polityczne i robił to długo, przed 1989 r. Oczywiście, jak w każdym przypadku osoby o tak wielkim dorobku można (i ja to robię) nie zgodzić się z oceną jakiejś postaci czy wydarzenia, ale na ogólną ocenę to w tym przypadku nie może wpłynąć. Coś mi się wydaje, że profesor trafił w czułe miejsce autora tej opinii, a ten zachował się nieprofesjonalnie i nieuczciwie.

Grzegorz Wiśniowski

Cały okres powojenny do 1989 r. nie miał nic wspólnego z komunizmem i ludźmi, którzy wówczas rządili, nie byli komunistami, tzn. z pewnymi wyjątkami. Śmiem twierdzić, że ktoś świadomie dla celów polityczno-propagandowych mijał się z prawdą historyczną.

Tak na marginesie, instytucja IPN nie ma żadnej prawnej i tym bardziej moralnej racji bytu, gdyż ustroj w Polsce nie został siłowo zmieniony, lecz władza została przekazana w dobrej wierze, co okazało się zdradą tych, którym ta władza została przekazana. Ta instytucja po dzień dzisiejszy dzieli, waśni i różni naród polski.

Stelios Lotsios

ZDJĘCIE TYGODNIA

Prezydent Rosji Władimir Putin wita specjalnego wysłannika USA Steve'a Witkoffa i zięcia Donalda Trumpa Jareda Kushnera, Moskwa, Kreml, 22 stycznia 2026 r.

Na 13. emeryturę wydajemy z budżetu państwa 16 mld zł. Do 20% osób niższej uposażonych trafia tylko 25% tej kwoty. A na 14. emeryturę idzie z budżetu 12,2 mld zł, z czego tylko 30% dostają najniższej uposażeni.

Jakby mało było problemów w systemie opiekuńczo zdrowotnej, to jeszcze mocno dokładają się pacjenci. W ub.r. **14% Polaków nie stawiało się na zaplanowane wizycie lekarskiej (Medical Science Monitor).**

Stan uchodźców z Ukrainy na 17 stycznia opublikował tygodnik „Angora”.

Niemcy – 1 205 640 osób, Polska – 965 180, Czechy – 391 935, Hiszpania – 247 995, Rumunia – 197 240, Słowacja – 138 865, Holandia – 130 865, Irlandia – 117 445, Belgia – 91 715, Austria – 90 820, Norwegia – 83 015, Finlandia – 76 975, Bułgaria – 76 275, Szwajcaria – 69 780, Portugalia – 58 585, Włochy – 58 435, Francja – 51 170, Litwa – 49 855, Szwecja – 48 800, Dania – 46 675, Węgry – 42 315, Grecja – 37 635, Estonia – 34 775, Łotwa – 31 150, Chorwacja – 28 085, Cypr – 24 620 i Słowenia – 10 965.

W 2025 r. zarejestrowano **597 428 nowych samochodów.** Najpopularniejsze marki to: Toyota – 92 123 auta, Škoda – 65 508 i Volkswagen – 42 929 sztuk.

W trwającym od kilku lat procesie Mateusza Piskorskiego doszło do zmiany prokuratora. W miejsce Anny Karlińskiej, która przeszła na emeryturę, sprawę przejął Jan Drelewski. W czasie rządów PiS zwalczał aktywistów mniejszości seksualnych. Po 10 latach od zatrzymania Piskorskiego

przez ABW prokuratura jest na etapie przesłuchiwania świadków oskarżenia.

Mychajło Fedorow, nowy minister obrony Ukrainy, ujawnił, że **2 mln Ukraińców w wieku poborowym jest ściganych listem gończym** z powodu ukrywania się przed służbą wojskową, a 200 tys. samowolnie opuściło jednostki wojskowe.

Polska kompozytorka **Hania Rani** otrzymała **Europejską Nagrodę Filmową za muzykę** do filmu „Wartość sentymentalna” Joachima Triera.

Rada Etyki Mediów uznała, że Wojciech Surmacz w artykule „Zniszczył rektora UKSW. Metody TVN”, który poświęcony był reportażowi śledczemu Michała Fui „Ksiądz, rektor i pani Emilia” wyemitowanemu w „Supervizjerze” TVN, naruszył trzy zasady zapisane w Kartce Etycznej Mediów. Surmacz złamał zasady: obiektywizmu, oddzielenia informacji od komentarza oraz szacunku i tolerancji.

Supernowoczesny **prom „Jantar Unity”** zbudowany w Gdańskiej Stoczni Remontowej ma 195,6 m długości i 32,2 m szerokości. Może zabrać 400 pasażerów.

Prawie 53 tys. recept na antykoncepcję awaryjną, czyli tabletki „dzień po”, wystawiono w polskich aptekach w 2025 r.

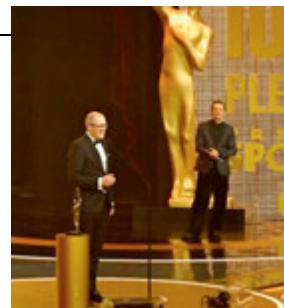
1,91 mln osób zwiedziło w ubiegłym roku Kopalnię Soli „Wieliczka”.

Najdłuższe, bo 47-metrowe tramwaje, które mogą pomieścić do 300 pasażerów, będą jeździły po Gdańsku. Za 20 sztuk miasto zapłaci 500 mln zł.

PRZEBŁYSKI

Kto się lepiej podliznął?

„Najnudniejsza impreza w 100-letniej historii plebiscytów »Przeglądu Sportowego« na 10 najlepszych sportowców roku”. Jeśli tak ją opisał Wojciech Mittelstaedt w „Nie”, to tak jest. Widział przecież tych plebiscytów na własne oczy kilkadziesiąt. Zaczynał jako stażysta w „Przełazie Sportowym” u legendarnego Zygmunta Weissa, przedwojennego olimpijczyka i dziennikarza. Powszechnie szanowanego komisarza konkursów. Według Mittelstaedta organizatorzy – „Przełaz Sportowy”, TVP i Onet – za punkt honoru wzięli sobie podlizanie się przeróżnym sponsorom. A było ich w tym roku zatrzęsienie. Szczytem żenady i lizusostwa była nagroda dla deweloperskiej firmy Profbud. Jej prezes w długiej mowie tak mieszał wątki, że wprowadził nawet Jana Pawła II. Kuriozum był Czempion dla wyścigów konnych na Służewcu, by podliznąć się pani prezes Totalizatora Sportowego. Cztery godziny siedzenia w Teatrze Wielkim na twardych krzesłach. To chyba wymyślił Tomasz Sygut, dyrektor TVP (ten z bagażnika).

Biznesy proboszczów w Bytomiu

Nie mają szczęścia ludzie w województwie śląskim do kapłanów. Jak nie dewianci w Zagłębiu, to oszuści i złodzieje w Bytomiu. Do Sądu Okręgowego w Katowicach trafił akt oskarżenia przeciwko 10 osobom, w tym dwóm byłym proboszczom bytomskich parafii.

CBA dostało cynk, że w latach 2014-2020 dochodziło do nieprawidłowości przy pozyskiwaniu środków publicznych na remonty i inwestycje w parafiach.

Ksiądz Tadeusz P., były proboszcz parafii św. Jacka w Bytomiu, ma siedem zarzutów. Przywłaszczenie mienia, pranie brudnych pieniędzy, posługiwanie się podrobionymi dokumentami i fakturami. Łącznie było tego na ponad 30 mln zł.

Z kolei ksiądz Marek P., były proboszcz parafii św. Małgorzaty, ma zarzuty o wartości przekraczającej 2 mln zł. Szykują się wyroki, bo miliony jakoś się rozplynęły.

Kosztowna dyrektor Ancipiuk

Na Podlasiu ją znają, choć z niezbyt dobrej strony. A prawdę mówiąc, z całym złą. Katarzyna Ancipiuk od 2022 r. jest dyrektorką Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej w Wasilkowie. Nie trafiła tam przypadkowo – Ancipiuk jest wieloletnią radną PiS w Białymstoku. A że w tej partii publicznego grosza nigdy nie szanowano, to i za rządów pani dyrektor muzeum potrafiło cztery razy przegrać sprawy sądowe. Z Przemysławem Płoweckim, twórcą dokumentacji budowy karczmy na terenie muzeum. Najpierw chciano od niego 4800 zł kary. Wygrał. Muzeum złożyło apelację. Znowu wygrał. Pozwał muzeum. Zasadzono mu 60 tys. zł i wieloletnie odsetki. Muzeum apelowało. I znowu przegrało.

Zapłacą podatnicy. Za pensję dyrektor Ancipiuk też.

PYTANIE TYGODNIA | Co ciągnie Europę w dół?

PROF. MAREK BELKA,
ekonomista, były premier

Europę ciągnie w dół luźny charakter integracji i brak jedności.

PROF. JAN ZIELONKA,
*politolog, profesor na Uniwersytetach
Oksfordzkim i Warszawskim*

W kategoriach statystycznych Unia Europejska nie jest słaba, bo wciąż jest globalnym gigantem gospodarczym i prawnym, porównywalnym z Chinami i znacznie silniejszym niż Rosja czy Indie. Problem nie leży więc w braku obiektywnej siły, lecz w decyzjach podjętych na wczesnym etapie integracji. Po pierwsze, państwa narodowe mają kontrolę nad integracją i zazdrośnie bronią swojej suwerenności, choć coraz bardziej potrzebują Unii do rozwiązania problemów, z którymi boryka się Europa. Efektem jest frustracja napędzająca nacjonalizm i brak solidarności w ważnych sprawach. Po drugie, legitymizację UE oparto na efektywności, a nie na realnej partycypacji obywateli, co działa tylko w „dobrych czasach”. Po

trzecie, postawiono na integrację gospodarczą kosztem militarnej, licząc na parasol obronny USA. W nowej, bardziej konfrontacyjnej rzeczywistości te decyzje mają skutki odwrotne do zamierzonych przez twórców integracji. Efekt? Europa nie jest w stanie skutecznie korzystać ze swojej siły normatywnej i gospodarczej, zwłaszcza w momentach kryzysu, takiego jak teraz.

DR HAB. KAMIL ZAJĄCZKOWSKI,
*politolog, dyrektor Centrum
Europejskiego UW*

Europejska gospodarka jest dziś mało konkurencyjna i innowacyjna, silnie przeregulowana, a przy tym obciążona bardzo wysokimi cenami energii, które są kilkakrotnie wyższe niż w USA. To pierwszy problem. Europa przegrywa też wyścig technologiczny: wśród 50 największych firm technologicznych świata tylko cztery są europejskie. W ostatnich 15 latach zlikwidowano też ok. 2 mln miejsc pracy w przemyśle, co pokazuje systematyczny spadek siły produkcyjnej kontynentu. Do

tego dochodzi wolniejszy rozwój gospodarki cyfrowej oraz opóźnienia w transformacji energetycznej, zarówno wobec USA, jak i Chin. Całość pogłębia słaba pozycja geopolityczna UE, brak realnej podmiotowości oraz ograniczone zdolności wojskowe i produkcyjne, co ujawniła wojna w Ukrainie.

DR MACIEJ SYCHOWIEC,
politolog, Uniwersytet SWPS

Europa zмага się ze splotem kilku kryzysów. Jednak najbardziej problematyczny jest brak spójnej wizji i konflikty przy podejmowaniu wspólnych decyzji. Wojna i niestabilność geopolityczna podbijają ceny energii i osłabiają gospodarkę. Dodatkowo zmagamy się z rosnącymi populizmami, erozją zaufania do instytucji i konfliktami między interesami narodowymi a dobrem ponadpaństwowym. Kryzysy demograficzne i migracyjne obciążają systemy społeczne, a spowolnienie transformacji klimatycznej zwiększa koszty przyszłych katastrof. Mniej groźne są pojedyncze wstrząsy gospodarcze.